

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 402. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915686095664/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

- 321 *Tid og Rum og Aarsagssammenhæng*: begreber fra Kants erkendelseslære: de former, hvori mennesket erkender verden, se n.t.s. 88, *Kant*.
- 323 *Eklipstika(s)*: astronomisk udtryk for solbanen: den cirkel, solen (tilsyneladende) beskriver på himlen i løbet af et år gennem dyrekredsens stjernebilleder. – *Ting i sig selv*: se n.t.s. 88, *Kant*.
- 324 *synetisk(s)*: sammenbindende, modsat analytisk: opløsende.
- 325 *fatalistisk*: skæbnebestemt.
- 326 *Evolution og Dissolution*: udvikling og opløsning, se n.t.s. 48, *en af Jer Ateister*. – *Menneskeheden (...)* *Fortælling*: Rom. 8,19. – *Dharma*: ind. den buddhistiske lære. – *de tolv Led*: se n.t.s. 303, *Aarsagsleddene*.
- 327 *Tetraeder*: tresidet pyramide. – *de fire ærværdige Sandheder*: se n.t.s. 303. – *ottedobbelte Vej*: se n.t.s. 303. – *Cauiama, Siddharta og Buddha*: tre navne for buddhismens stifter (d. 483 f.Kr.) i tre forskellige livs-faser: asketen, ptinsen og den oplyste.
- 328 *de seks Paramitaer*: personificerede buddhistiske dyder. – *Dem(er)*: ind. gud i modsætning til dæmon.
- 331 *de fire Dhyanæer*: de fire stadier for den åndelige udvikling inden for den ind. raja-yoga: koncentration, meditation, henrykkelse og frigørelse.
- 332 *diskursiv Tænkning*: tænkning bygende på logik og argumenter, modsat intuitiv t., skuen.
- 333 *Ejnerier*: i nord. mytologi tapre (faldne) krigere i gudernes Valhal. – *Valkyrier*: kvindelige væsener fra den nord. mytologi, der udvalgte de kæmper, som skulle falde for at drage til Valhal. – *Ego sum*: lat. jeg er. Oversættelse af den jød. gud Jahves hemmelige navn: jeg er den, jeg er, jf. 2. Mos. 3,14.
- 334 *de otte Paramitaer*: se n.t.s. 328 – hvor der dog kun er tale om seks.